

1. Ptazkowa, kościół Wszystkich Świętych, *Ogrojec*, stan w czasie konserwacji

bierali i szkicowali te dzieła, które – jak określał Wyspiański – „najwięcej przedstawiały interesu”. Odkryli 13 sierpnia *Madonnę* w Krużlowej, 15 sierpnia *Madonnę* w Grybowie, a 16 sierpnia *Ogrojec* w Ptazkowej. Mehoffer narysował cały relief, a Wyspiański postać Chrystusa. Ten ostatni zwrócił także uwagę na ulubionego ucznia Jezusa i pisał do Mehoffera 23 sierpnia w liście z Tarnowa: „a teraz o mojej podróży, od chwili Twego odjazdu. Na drugi dzień idę rysować ogrojec – mianowicie św. Jana”⁵. Tak kolejno, wyróżnione szczególnie precyzyjnym rysunkiem, pojawiają się na kartach szkicowników Wyspiańskiego i Mehoffera te gotyckie rzeźby⁶. Sprawozdania Komisji do Badania Historii Sztuki w Polsce zawierają tylko krótką no-

tatkę: „W Ptazkowy rzeźba ogrojca, przypominająca epokę Wita Stwosza”⁷. Latem roku 1892 Ptazkową odwiedził Stanisław Tomkowicz⁸, który stwierdził później: „Chrystus klęczy na górze, niżej śpią dwaj apostołowie. Wyrazy pełne głębokości. Rysunek dobry. Draperie bardzo zręczne”⁹. Mimo tak doskonałej opinii kwestia atrybucji dzieła nie została podjęta. Fotografia zamieszczona w Tece Grona Konserwatorów Galicji Zachodniej ukazuje relief z XIX-wiecznymi uzupełnieniami i polichromią, a w tle nie istniejące obecnie malowidło, o kompozycji nie łączącej się z *Ogrojcem*, przedstawiające panoramę Jerozolimy i winną latorośl pośrodku¹⁰. W *Katalogu zabytków sztuki w Polsce* Anna Misiąg-Bocheńska datowała *Ogrojec* na po-

⁵ S. Wyspiański, *Listy zebrane*, t. I, Kraków 1994, cz. 1: *Listy*, s. 33–34, cz. 2: *Dodatek krytyczny*, s. 80–81; J. Dürr, *Wędrowni wakacyjni Wyspiańskiego i Mehoffera. Nieznane rysunki i niepublikowane korespondencje Wyspiańskiego z roku 1889*, „Ilustrowany Kurier Codzienny”, Dodatek Literacko-Naukowy do nr 277, 1936; T. Ślawski, *Stanisław Wyspiański na Podkarpaciu*, *Biecz* 1999, s. 58, 62, 67–68.

⁶ Szkicownik Stanisława Wyspiańskiego od 13-go sierpnia do 5-go września 1889 r., Muzeum Uniwersytetu Jagiellońskiego, nr inw. 15 623, s. 8, 20, 26, 29; Szkicownik Józefa Mehof-

fera od 26/27 lipca do 16 sierpnia 1889 r., Muzeum Uniwersytetu Jagiellońskiego, nr inw. 15 624, s. 45, 47.

⁷ S. Tomkowicz, *Sprawozdania z posiedzeń Komisji do Badania Historii Sztuki za czas od 11 lipca 1889 do 13 marca 1890*, *Sprawozdania Komisji do Badania Historii Sztuki w Polsce*, 4: 1891, s. XCIII.

⁸ Małkiewiczówna, *o.c.*, s. 1.

⁹ S. Tomkowicz, *Powiat grybowski*, Teka Grona Konserwatorów Galicji Zachodniej, 1: 1900, s. 155.

¹⁰ Tamże, il. 24.